

04 Sinai. Moise - mijlocitorul

04 Sinai. Moise - mijlocitorul

Primirea Legii

În a treia lună de la ieșirea lor din Egipt, copiii lui Israel ajung în pustia Sinai. Dumnezeu le transmite prin robul Său aceste cuvinte minunate: „Ați văzut ce am făcut Egiptului și cum v-am purtat pe aripi de vultur și v-am adus aici la Mine" (Exod 19.4). Mulțimea ieșită din Gosen trebuia acum să primească instrucțiunile Domnului pentru a deveni „o împărăție de preoți și un neam sfânt" (versetul 6), cu legi divine, cu un anumit fel de închinare, cu o cîrmuire centrală și cu o armată disciplinată.

Primul an al Exodului se deschide cu Pastele și experiențele de la Marea Roșie, continuînd cu îngrijirea din pustie: mana, apa din stîncă, înfrîngerea lui Amalec și primirea legilor și poruncilor pe Sinai. Evenimentele petrecute cu israeliții în acest prim an de la ieșirea din Egipt corespund, ca probleme ale vieții individuale pentru creștin, cu iertarea păcatelor, răscumpărarea, hrana spirituală și începutul umblării cu Dumnezeu.

Cel de-al doilea an este marcat de facerea Cortului întîlnirii, consacrarea preoților, ofrandele căpeteniilor, instituirea slujbelor, porunci privitoare la tăbărire și plecare. Toate acestea țin de viața colectivă. Credinciosul nu a fost răscumpărat ca să trăiască și să umble singur: el este făcut pentru părășia cu frații săi. Hristos a murit ca să adune într-un singur trup pe copiii lui Dumnezeu cei risipiți.

Încă în cursul celui de-al doilea an după ieșirea din Egipt, copiii lui Israel ar fi putut porni cucerirea Canaanului, dacă nu ar fi dovedit lipsă de credință la Cades-Barnea, ca urmare a informațiilor prezentate de iscoade. Cei 38 de ani petrecuți în pustie nu au fost nicidecum necesari în această privință; scopul urmărit de Domnul a fost ca israeliții să învețe să se cunoască pe ei înșiși și pe Dumnezeu (Deuteronom 8.2-3).

Aflat în prezența măreției și sfințeniei divine, poporul tremură (Exod 19.16). Priveliștea aceea era așa de înfricoșătoare, încît Moise a zis: „Sînt îngrozit și tremur!" (Evrei 12.21). Dumnezeu rostește cele 10 porunci care stau la baza legii morale; înspăimîntat, poporul stă departe de munte, iar la un moment dat îi spun lui Moise: „Vorbește-ne tu însuși și te vom asculta, dar să nu ne mai vorbească Dumnezeu, ca să nu murim" (Exod 20.19). Adunarea lui Israel rămîne la distanță, iar Moise se apropie de norul în care era Dumnezeu.

Cu un alt prilej, 70 dintre bătrînii lui Israel împreună cu Aaron, Nadab și Abihu îl însoțesc pe munte, însă numai Moise se apropie de Domnul; ei nu merg mai departe. Cît despre popor, acesta nu are voie nici să se atingă de munte, cu atît mai puțin să se urce pe el. Bătrînii au reținut din viziunea Dumnezeului lui Israel că „sub picioarele Lui era un fel de lucrare de safir străveziu, întocmai ca cerul în curăția lui" (Exod 24.10). Moise ajunge pe munte pentru a asculta comunicările divine. El petrece 6 zile pe Sinai în compania lui Iosua, iar în a 7-a zi pătrunde singur în nor și rămîne în prezența lui Dumnezeu 40 de zile și 40 de nopți. Primește cele două table ale mărturiei, poruncile și instrucțiunile referitoare la Cortul întîlnirii. În trei rînduri, cînd Moise transmite poporului cuvintele lui Dumnezeu, israeliții se angajează să facă tot ce a spus Dumnezeu (Exod 19.8; 24.3,7). În realitate însă ei nu puteau să împlinească cerințele Legii, pentru că „dacă s-ar fi dat o Lege care să poată da viața, într-adevăr neprihănirea ar veni prin Lege" (Galateni 3.21). Făcînd această făgăduință pripită, poporul nu cunoștea pe Dumnezeu cu adevărat și nu se cunoștea nici pe sine. Atunci va gîndi cineva la ce mai este bună Legea? Răspunsul este dat de apostolul Pavel în epistola către Romani (7.7) și Galateni: prin Lege vine cunoștința păcatului.

Un copil promite foarte repede că va fi cuminte și că va asculta mereu de părinți, dar Dumnezeu permite apariția unor situații în care tînărul să constate că a greșit și astfel să aibă mustrări de conștiință. Poate fi oare vorba de o adevărată întoarcere la Dumnezeu fără o convingere vie, fără o profundă încredințare de păcat? Numai cine își va da seama de sfințenia lui Dumnezeu și de propria sa păcătoșenie va fi conștient că este pierdut și că are trebuință de mîntuire. Cînd tînărul Isaia intră în Templul Domnului (Isaia 6) și-L vede pe Dumnezeu în toată slava Lui, el strigă: „Vai de mine! Sînt pierdut, căci sînt un om cu buze necurate și am văzut pe împăratul, cu ochii mei pe Domnul oștirilor" (Isaia 6.5). Petru L-a luat pe Isus în corabie, sensibil la onoarea care i s-a acordat, însă după ce a depărtat-o la adînc și a constatat ce pescuire minunată a făcut, s-a aruncat la genunchii lui Isus, zicînd: „Doamne, pleacă de la mine, căci sînt un om păcătos!" (Luca 5.8).

Pune-ți în față cele zece porunci și cercetează-te cu toată sinceritatea, dacă le-ai împlinit una după alta. Nu-i suficient să nu fi furat, numai intenția de a face lucrul acesta este o încălcare a poruncii a zecea. Care tînăr ar putea spune că dorința despre care vorbește Matei 5.28 nu s-a trezit niciodată în ființa lui? Să fie oare mulți băieți care n-au spus cel puțin o dată fratelui sau prietenului lor: „Nebunule" (Matei 5.22)? Unul dintre tinerii noștri prieteni, străpuns de Cuvîntul Domnului, a constatat că, adresîndu-se fratelui său de mai multe ori în felul acesta, era pasibil de pierzare veșnică. Ce trebuie să-i spunem? Că nu este atît de grav ce a făcut el, deoarece a fost nervos cînd s-a exprimat în felul acesta, și că vinovat este fratele său, care i-a dat ocazia să-și iasă din fire? O, nu, ci Sfînta Scriptură arată că lucrul acesta este foarte grav; Domnul Isus condamnă faptul de a se mînia cineva pe fratele său. La cuvintele acestea, tînărul s-a înfiorat, a început să tremure, dar ce minunat a fost să-i poată fi pusă în față lucrarea Domnului Isus care a purtat păcatele noastre în trupul Său pe lemn, primind osînda pe care o meritam noi! „Hristos ne-a răscumpărat din blestemul Legii, făcîndu-Se blestem pentru noi ..." (Galateni 3.13).

Vițelul de aur

Făcînd vițelul de aur, Aaron și poporul Israel nu voiau propriu-zis să părăsească pe Domnul. Faptele lor însă constituie o încălcare a poruncii a doua, care spune: „Să nu-ți faci chip cioplit, nici vreo înfățișare a lucrurilor care sînt în ceruri sau jos pe pămînt, sau în apele mai de jos ca pămîntul. Să nu te închini înaintea lor și să nu le slujești" (Exod 20.4-5). Mîntea omului tinde întotdeauna să dea spiritualului o formă materială. El simte nevoia unei înfățișări vizibile, a unui obiect pe care să poată să-l adore, să i se închine. Exod 32.5 spune: „Cînd a văzut Aaron lucrul acesta, a zidit un altar înaintea lui și a strigat: „Mîine va fi o sărbătoare în cinstea Domnului!" îl vedem astfel pe Dumnezeul cel viu și veșnic coborît la nivelul dumnezeilor Egiptului: „Iată dumnezeul tău!"

Idolatria degradează ființa omenească și o conduce la dezordine, la orgii și la libertinaj. Pentru a ne convinge de acest adevăr, este suficient să citim capitolul 1 din Epistola către Romani. Cel mai grozav lucru pe care îl poate face un om este să amestece Numele Domnului cu idolatria.

În această situație, Dumnezeu îi face cunoscut lui Moise pe munte ce s-a întâmplat în tabăra lui Israel (Exod 32.7-10). Moise, împotriva căruia poporul murmurase de atâtea ori pînă acum, avea ocazia să se răzbune și încă într-un mod onorabil, acceptînd propunerea divină, de a-i nimici pe copiii lui Israel. Dar legislatorul are prea adînc săpate în inima sa interesele lui Dumnezeu pentru ca să procedeze astfel. El mijlocește pentru poporul decăzut și se roagă stăruitor Domnului, invocînd două argumente hotărîtoare pentru cruțarea sa: întîi că egiptenii își vor bate joc de Dumnezeul lui Israel și-L vor socoti incapabil de a duce poporul în țara făgăduinței, dacă acesta va fi șters de pe fața pămîntului, iar pe de altă parte că Domnul a făcut promisiuni mărețe patriarhilor, cum că le va da în stăpînire țara Canaanului, iar acum acestea rămîneau neîmplinite.

Mijlocind pentru frații noștri de credință, și noi putem folosi aceste motive. Să pomenim credincioșia Domnului, promisiunile Sale, dreptatea Sa în Hristos („El este credincios și drept ca să ne ierte păcatele și să ne curățească de orice nelegiuire" 1 Ioan 1.9), iar pe de altă parte să ne gîndim la mărturia pe care creștinii trebuie s-o dea în fața lumii: „Dacă vede cineva pe fratele său săvîrșind un păcat care nu duce la moarte, să se roage; și Dumnezeu îi va da viața pentru cei care n-au săvîrșit un păcat care duce la moarte" (1 Ioan 5.16).

Cînd Moise vede vițelul de aur și pe popor jucînd (Exod 32.19), se aprinde de mînie, o mînie dreaptă, după voia lui Dumnezeu, nicidecum explozia unor sentimente firești. Sparge tablele Legii, care nici nu fusese bine promulgată, ia vițelul, îl prefăce în cenușă și, amestecîndu-l cu apă, le-o dă copiilor lui Israel s-o bea. Semnificația acestui gest este ca ei să simtă gravitatea păcatului lor și să înțeleagă durerea cu care Dumnezeu privește nelegiuirea. Trasează leviților misiunea de a-i extermina pe toți aceia care s-au dedat, în mod vădîr, idolatriei, chiar dacă aceștia ar fi fost frații, prietenii sau tovarășii lor de slujbă. Trei mii de oameni au căzut loviți astfel, în contrast cu cele trei mii de suflete care au aflat mîntuirea în prima zi a vestirii Evangheliei harului (Fapte 2).

A doua zi, lucrurile revin la normal. Peste tot domnește calmul. Ce va spune acum Moise? Oare va zice el: „ieri m-am mîhnit și m-am mîniat, dar răul nu era atît de grav pe cît se părea"? Dimpotrivă, ci cu o mare povară pe inimă, el afirmă: „voi ați săvîrșit un mare păcat". A meditat adînc și s-a decis să meargă înaintea Domnului ca să mijlocească pentru copiii lui Israel: „Ați făcut un păcat foarte mare. Am să mă sui acum la Domnul: poate că voi căpăta iertare pentru păcatul vostru" (Exod 32.30). În fața Domnului, cu inima sfîșiată de durere, Moise recunoaște că poporul a comis o faptă deosebit de gravă, apoi adaugă: „Și acum, dacă ierți păcatul ... " încît, fără să-și poată termina fraza, pentru că știa bine că Dumnezeu nu poate ierta păcatul fără să aibă loc ispășirea, după o scurtă pauză, adaugă: „Dacă nu, atunci șterge-mă din cartea Ta, pe care ai scris-o!" În felul acesta, el se oferă pe sine în schimbul poporului, fără să știe un lucru pe care psalmistul avea să-l descopere mai tîrziu: „Dar nu pot să se răscumpere unul pe altul, nici să dea lui Dumnezeu prețul răscumpărării" (Psalmul 49.7). Cu toate acestea, Dumnezeu iartă păcatul, El nu poate accepta ca Moise să suporte consecințele și să plătească pentru popor și spune: „Pe cel ce a păcătuit împotriva Mea, pe acela îl voi șterge din cartea Mea!" (Exod 32.33). Și dacă trece cu vederea păcatul copiilor lui Israel, o face din pricina Aceluia care vrea să vină și să Se aducă jertfă pe Sine însuși. El va fi acel sacrificiu care-l permite lui Dumnezeu să rămînă drept și, în același timp, să-l îndreptățească pe cel ce crede în Isus (Romani 3.24-26). „Păcatele dinainte", comise de Israel în tot cursul Vechiului Testament, au putut fi „trecute cu vederea", fără a suferi temelia desăvîrșitei dreptăți. Acest lucru a fost posibil datorită jertfei unice și perfecte ce avea să fie adusă „la plinirea vremurilor". Dumnezeu rămîne credincios făgăduințelor Sale și drept (Exod 33.1), acordînd poporului iertarea. Gloria Sa nu va suferi nici o atingere din partea egiptenilor, însă va avea de suferit guvernarea copiilor lui Israel, pentru că Domnul Se va retrage din mijlocul lor (Exod 33.3).

Cortul Întîlnirii

Ca urmare a păcatului poporului, Dumnezeu Se depărtează și trimite un înger care să meargă înaintea sa (Exod 33.2-3). Copiii lui Israel aud aceste dureroase cuvinte, își aruncă podoabele și se întristează adînc. Ce era de făcut într-o asemenea situație? Neorînduiala își făcuse apariția, prezența lui Dumnezeu se retrăsese. Totuși, Moise avea să primească instrucțiuni privitoare la construirea Cortului, locașul Domnului în jurul căruia avea să tăbărască semințiile lui Israel. Dar el își dă bine seama că acum lucrul acesta nu mai era cu putință, datorită dezordinii în care se afla poporul. În cazul acesta vor trebui oare privați de prezența divină, împreună cu cei răzvrățiți, și cei ce se tem de Domnul? Hotărît că nu. Moise ia atunci un cort si-l întinde afară din tabără, pentru el, la o anumită depărtare de Cortul Întîlnirii. Toți cei ce căutau pe Domnul cu tot dinadinsul ieșeau la Cortul Întîlnirii, care era afară din tabără (Exod 33.7). Cînd se ducea Moise însuși la Cort, tot poporul se scula în picioare. Fiecare stătea la ușa cortului său și urmărea cu ochii pe Moise pînă intra el în Cort. Existau astfel două categorii de persoane: unele care căutau pe Domnul și ieșeau afară din tabără și altele care priveau de departe, stînd la ușa cortului lor.

O învățătură asemănătoare avem în Evrei 13.13, unde ni se spune: „Să ieșim, dar, afară din tabără la El și să suferim ocara Lui". Creștinătatea zilelor noastre se aseamănă în multe privințe cu tabăra lui Israel, ca urmare a tuturor amestecurilor cu lumea care a invadat-o. Asa că și noi trebuie să ieșim afară din tabără și, realizînd cele spuse în 2 Timotei 2.19-22, să ne strîngem în Numele Domnului Isus, bizuiți pe promisiunea Sa: „Căci acolo unde sînt doi sau trei adunați în Numele Meu, sînt și Eu în mijlocul lor" (Matei 18.20). Ca și altădată, nici acum nu vor face lucrul acesta toți. Numai o „rămășiță" se va lipi cu toată inima de Domnul, dar aceasta poate conta, desigur, pe făgăduința prezenței Sale.

Cînd Moise intra în cort, stîlpul de nor se pogora și se așeza la usa cortului și Domnul vorbea cu Moise. Astfel tot poporul putea să-și dea seama că prezența lui Dumnezeu se manifesta acolo și nu în mijlocul taberei. Slujitor credincios lui Dumnezeu, Moise are parte de o părtășie cu Domnul, necunoscută pînă atunci, pentru că Domnul vorbește cu el „față în față, cum vorbește un om cu prietenul lui".

Moise mijlocește acum pe un principiu nou, al harului. Conștient că a căpătat trecere înaintea Domnului, el roagă pe Dumnezeu să-și întindă această îndurare peste întreg poporul. Răspunsul primit este minunat: „Voi merge Eu însumi cu tine și îți voi da odihnă!" Dar Moise, ca unul care a căpătat har în ochii Domnului, insistă ca El să meargă nu numai cu slujitorul Său, ci și cu poporul Său. În cele din urmă, Dumnezeu Se lasă înduplecat și spune: „Voi face și ceea ce-mi ceri acum, căci ai căpătat trecere înaintea Mea și te cunosc pe nume!" (Exod 33.17).

VIZIUNEA HARULUI

Încălzit profund de această intimitate cu Dumnezeuul său, Moise își exprimă dorința puternică de a vedea gloria Feței Sale. Însă nu era încă momentul potrivit ca lumina cunoștinței gloriei lui Dumnezeu să strălucească pe fața lui Hristos (2 Corinteni 4.6). Domnul spune: „Fața nu vei putea să Mi-o vezi, căci nu poate omul să Mă vadă și să trăiască!” (Exod 33.20). Însă dacă gloria nu poate fi încă revelată, i se acordă o minunată favoare: „Voi face să treacă pe dinaintea ta toată frumusețea (în textul francez: bunătatea) Mea” (Exod 33.19).

Așezat în crăpătura stîncii, singur în locul prezenței divine, Moise are o nouă revelație a lui Dumnezeu, o măreață continuare a ceea ce începuse mai demult: în rugul aprins, el cunoaște pe Domnul ca pe Acela care nu Se schimbă: „Eu sînt Cel ce sînt”; în Egipt, Dumnezeu i Se descopere ca „Dumnezeul legămîntului”; la Mara i se spune: „Eu sînt Domnul care te vindecă”; la Sinai primește Legea din partea Dumnezeuului celui drept și sfînt, dar în crăpătura stîncii, Moise ia contact cu însăși natura Celui ce este dragoste: „Domnul Dumnezeu este un Dumnezeu plin de îndurare și milostiv, încet la mînie, plin de bunătate și credincioșie, care își ține dragostea pînă în mii de neamuri de oameni, iartă fărădelegea, răzvrătirea și păcatul, dar nu socotește pe cel vinovat drept nevinovat și pedepsește fărădelegea părinților în copii și în copiii copiilor lor pînă la al treilea și al patrulea neam!” (Exod 34.6-7).

Privind și spre viața altora, vedem cum înăuntrul Templului, în ascuns, tînărul Isaia ia cunoștință de harul care îi înlătură nelegiuirea și-i ispășește păcatul; în viziunea de la Horeb, Ilie ascultă vocea dulce și subtilă, glasul bînd și subțire care îi atinge inima; în Templul din Ierusalim, Pavel vede pe Cel ce avea să-l trimită departe la neamuri; în lumina și răcoarea dimineții învierii, singură în grădina lui Iosif din Arimateea, Maria Magdalena se găsea la picioarele Domnului ei înviat.

Se înțelege că, pogorîndu-se de pe muntele pe care s-a întîlnit cu Dumnezeu, Moise nu mai este același. În mîinile lui se află noile table ale Legii. Ele nu vor mai fi sparte, ci așezate în chivot, simbol al Domnului Hristos. El nu mai vine să pedepsească pe vinovați și să semene groaza și teroarea în tabără, ci acum fața lui este strălucitoare, reflectînd bunătatea și îndurarea pe care le-a cunoscut. El a vorbit cu Dumnezeu. Aaron și poporul, înfricoșați la început, se apropie de el, dar el își pune o măhramă pe față, ca dovadă că nu sosise încă timpul cînd gloria harului să poată fi pe deplin revelată. Pe inimile evreilor, măhrama se mai află și în zilele noastre. La timpul potrivit, „Dumnezeu a făcut să strălucească lumina cunoștinței slavei Sale pe fața lui Hristos. Noi toți care îl cunoaștem pe Domnul Isus putem vedea cu fața descoperită, ca într-o oglindă, slava Domnului, fiind schimbați în acest chip divin, din slavă în slavă, prin Duhul Domnului” (2 Corinteni 3.18). Este demn de remarcat un amănunt în acest verset: „Noi toți ... fiind schimbați”. Astfel, acesta nu este privilegiul unui bărbat aparte, cum era Moise, nici al unui servitor eminent. O asemenea viziune minunată este rezervată tuturor credincioșilor. Pentru ei, măhrama este dată la o parte. Numai să ne facem timp și să avem ochii deschiși pentru a contempla gloria Domnului.

clickbible.org